

hvilket som helst andet Ministerium, at de ville forklare os Grunden, hvorfor de mene, at man ikke skylder Geistligheden det samme Hensyn, som alle andre Statens Embedsmænd. Naar jeg seer, hvad den ærede Kultusminister har sagt i Rigsdagstidenden Nr. 223, at nemlig Grunden skulde være den, at for Geistligheden er Jord og Hartkorn en ganske anderledes betydelig Deel af deres Indtægter, end for de øvrige Statens Embedsmænd, saa synes mig, at denne Sætning hvoraf den ærede Kultusminister har villet slutte, at Forskjellen var vel begrundet, at den netop maa føre til et modsat Resultat; thi ere de Giendele, hvorpaa vi ved denne Lov lægge Skat, en saa stor Deel af Geistlighedens Indtægter, og vi dog i det Hele erkjende, at Geistlighedens Indtægter ikke i Gjennemsnit ere større, end de behøve at være, saa skulle vi netop omgaaes varligen med denne Klasse af Indtægter, med denne Deel af Geistlighedens Lønning, og ikke bebyrde den paa en maaffee for Mange søelig Maade. Jeg vil ogsaa tillade mig at erindre om, at ved Loven om Hartkornets Ligeliggjørelse lægge vi en meget stor Skat paa Landsbypræsterne, idet vi nemlig sige, at de uden noget Bedyr- lag skulle tage Deel i de communale Byrder lige med det uprivilegerede Hartkorn. Saa meget større Grund er der da til, at Thinget ikke ved Skattebyrderne til Staten ogsaa forøger deres Udgifter, eller som jeg hellere vil sige, berøver dem en Deel af deres Lønning. Det Forslag, som jeg med flere har stillet, gaaer derfor ud paa, at de nærværende geistlige Embedsmænd skulle holdes fuldstændigen skadesløse for den forøgede Skattebyrde til Staten, som de to nævnte Love i Forening paalægge dem. Jeg veed vel at man vil sige, at derved opnaaes ikke en fuldstændig Lighed, idet der uden Tvivl ere adskillige Embedsmænd, som ved Forandring af Præstetiendens Besætning maaffee faae en større Fordeel end den Skat, de komme til at yde. Den Indvending kan være sand; men den gjælder accurat lige meget, hvad enten Lovens § 7, som den er vedtaget, bliver staaende, eller man antager dette Forslag. Og jeg tør dog nok troe, at det dog er en meget ringe Sum, hvorom her er Tale; thi havde det væ-

ret en Gjenstand af nogen Betydning, saa vilde jo Ministeren visstnok have taget Hensyn hertil ved at forelægge os Loven, idet det dog aabenbart er urigtigt, at man skulde give nogle Præster en væsentlig forøget Indtægt, medens man tager noget fra Andre, uden i mindste Maade at spørge, om deres Indtægter i det Hele staae i det rette Forhold dertil. Saaledes som § 7 i Loven er vedtaget, gaaer den ud paa noget ganske Andet end vort Forslag; den seer i Grunden ikke meget hen til de nærværende Embedsmænd, men den stræber at betrygge Embederne. At dette for flere, eller i det Mindste for en Enkelt har været Hovedgrunden, det fremgaaer tydeligt af hvad den ærede Minister uden Portefeuille har udtalt i Rigsdagstidenden Nr. 224 paa første Side, hvor jeg finder denne Tanke fremsat med en Klarhed og en Alenhed, som det glæder mig at møde. Her staaer nemlig: „Det kommer ikke an paa at betrygge de nærværende Besiddere af disse Embeder ogsaa for den nærmest liggende Fremtid Besiddelsen deraf, men det gjælder netop om, i Religionens Interesse at betrygge Embederne“ o. s. v. Derom gjælder det nu for mig slet ikke; thi dette Spørgsmaal vil jeg helst henvise til Fremtiden. Vi have i Finantsloven sagt paa flere Steder, at ved Vacance bestemmes Lønnen for det og det Embede saaledes; hvorfor vi ikke gjøre strax det samme her, det kommer af at vi savne det fornødne Materiale dertil; thi dersom vi havde det, og havde Tid til at gjenneegaae det, saa vilde jeg sige, saa skulde vi strax her afgjøre Spørgsmaalet ved at sige: Saa og saa skulle alle geistlige Embeder ved Vacance lønnes. Det kunne vi nu ikke; men derfor kunne vi alligevel vedtage det samme som vi have gjort med Hensyn til andre Embeder, nemlig sige: Ved Vacance vil det tages under nærmere Overveielse og ved Lov blive bestemt, hvorledes Lønningen skal være, eller, thi jeg udtrykker mig ikke ganske rigtigt, jeg mener ikke, at det først ved Vacance skal bestemmes, men jeg mener, at det skal snarest muligt bestemmes, hvorledes Embedsmændene skulle lønnes, naar Vacance er indtraadt. Derpaa gaaer den sidste Deel af Forslaget ud. Der er stillet et Ændringsforslag, som sigter til en Omre-